

Міністерство освіти і науки України

Національний технічний університет України

“Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського”

Факультет інформатики та обчислювальної техніки

Кафедра інформатики та програмної інженерії

Лабораторна робота №2

Програмування інтелектуальних інформаційних систем

Виконав

студент групи ІП-11:

Панченко С. В.

Перевірила:

Баришич Л. М

Київ 2023

ЗМІСТ

1 Мета лабораторної роботи.....6

2 Завдання.....7

3 Виконання.....9

    3.1 Завдання перше.....9

    3.2 Пояснення результатів.....15

ДОДАТОК А ТЕКСТИ ПРОГРАМНОГО КОДУ.....16

1 МЕТА ЛАБОРАТОРНОЇ РОБОТИ

Класифікація даних.

2 ЗАВДАННЯ

Метрики і спосіб виконання описані тут:

<https://www.kaggle.com/code/prashant111/naive-bayes-classifier-in-python>

Лабу можна виконати в онлайн-редакторах типу Google Collab.

1. Dataset1: /kaggle/input/adult-dataset/adult.csv'

Bayesian Classification + Support Vector Machine

Зробити предікшн двома вищезгаданими алгоритмами. Порівняти наступні метрики:

Recall, f1-score, Confusion matrix, accuracy score. Порівняти з нуль-гіпотезою і перевірити на оверфітинг. Пояснити результати.

2. Dataset2: <https://www.kaggle.com/code/stieranka/k-nearest-neighbors>

K nearest neighbours.

Те саме що і в 1 завданні, але порівнюємо між собою метрики. Euclidean, Manhattan, Minkowski. Кластери потрібно візуалізувати. Метрики аналогічно п.1

3. Dataset3: <https://www.kaggle.com/code/nuhashafnan/cluster-analysis-kmeans-kmediod-agnes-birch-dbscan>

Agnes,Birch,DBSCAN

Інші методи можна ігнорувати. Зняти метрики (Silhouette Coefficient, ARI, NMI. Можна з п.1-2), пояснити.

4. Dataset4: <https://www.kaggle.com/code/datark1/customers-clustering-k-means-dbscan-and-ap>

Affinity propagation.

Порівняти з k-means. Метрики - Silhouette Coefficient, ARI, NMI

У звіті до кожної задачі:

1 Візуалізувати кластери

2 Вивести метрики. Для кластерів - Silhouette Coefficient, ARI, NMI

3 Порівняння з нулем і перевірка на оверфіт.

4 Висновок.

SVM і AP можна виконати на будь-якому датасеті.

3 ВИКОНАННЯ

3.1 Завдання перше

Для початку імпортуємо модулі pandas, numpy, seaborn та matplotlib.

Завантажимо датафрейм та виведемо його вміст.

```
In [57]: import pandas as pd
import numpy as np
import matplotlib.pyplot as plt
df = pd.read_csv('data/adult.csv')
columns = [
    "age", "workclass", "fnlwgt",
    "education", "educational_num",
    "marital_status", "occupation",
    "relationship", "race", "gender",
    "capital_gain", "capital_loss",
    "hours_per_week", "native_country", "income"]
df.columns = columns
df
```

```
Out[57]:
```

	age	workclass	fnlwgt	education	educational_num	marital_status	occupation	rela
0	50	Self-emp-not-inc	83311	Bachelors	13	Married-civ-spouse	Exec-managerial	
1	38	Private	215646	HS-grad	9	Divorced	Handlers-cleaners	Not
2	53	Private	234721	11th	7	Married-civ-spouse	Handlers-cleaners	
3	28	Private	338409	Bachelors	13	Married-civ-spouse	Prof-specialty	
4	37	Private	284582	Masters	14	Married-civ-spouse	Exec-managerial	
...	...	...	...	...	...	...	...	...
32555	27	Private	257302	Assoc-acdm	12	Married-civ-spouse	Tech-support	
32556	40	Private	154374	HS-grad	9	Married-civ-spouse	Machine-op-inspct	
32557	58	Private	151910	HS-grad	9	Widowed	Adm-clerical	L
32558	22	Private	201490	HS-grad	9	Never-married	Adm-clerical	
32559	52	Self-emp-inc	287927	HS-grad	9	Married-civ-spouse	Exec-managerial	

32560 rows x 15 columns

Рисунок 3.1.1 - Сутності

Замінімо пусті значення в категоріальних колонках на ті, що найчастіше зустрічаються. Перетворимо категоріальні змінні у числові за допомогою класу LabelEncoder з модуля sklearn.preprocessing.

```
In [58]: from sklearn.preprocessing import LabelEncoder
categorical = ['workclass', 'education', 'marital_status', 'occupation', 'relationship', '
for c in categorical:
    df[c].replace('?', np.NaN, inplace=True)
    df[c].fillna(df[c].mode()[0], inplace=True)
    df[c] = LabelEncoder().fit_transform(df[c])
df
```

```
Out[58]:
```

	age	workclass	fnlwgt	education	educational_num	marital_status	occupation	rela
0	50	6	83311	9	13	2	4	
1	38	4	215646	11	9	0	6	
2	53	4	234721	1	7	2	6	
			8409	9	13	2	10	

Рисунок 3.1.2 - Заміна пустих значень та перетворення категоріальних змінних в числові

Розділимо данні на тестові та навчальні.

```
In [59]: X = df.drop(['income'], axis=1)
y = df['income']
from sklearn.model_selection import train_test_split
X_train, X_test, y_train, y_test = train_test_split(X, y, test_size = 0.3, random_state = 0)
```

Рисунок 3.1.3 - Розділення на тестові та навчальні данні

Закодуємо категоріальні колонки за допомогою one-hot encoding.

```
In [60]: import category_encoders as ce
categorical = ['workclass', 'education', 'marital_status', 'occupation', 'relationship', '
encoder = ce.OneHotEncoder(cols=categorical)
X_train = encoder.fit_transform(X_train)
X_test = encoder.transform(X_test)
```

[illegible]

Рисунок 3.1.4 - Закодовування

Масштабуємо значення

```
In [61]: from sklearn.preprocessing import RobustScaler
cols = X_train.columns
scaler = RobustScaler()
X_train = scaler.fit_transform(X_train)
X_test = scaler.transform(X_test)
X_train = pd.DataFrame(X_train, columns=cols)
X_test = pd.DataFrame(X_test, columns=cols)
X_train.head()
```

Out[61]:

	age	workclass_1	workclass_2	workclass_3	workclass_4	workclass_5	workclass_6	work
0	-0.25	1.0	-1.0	0.0	0.0	0.0	0.0	
1	0.40	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	
2	0.50	0.0	-1.0	1.0	0.0	0.0	0.0	
3	0.00	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	
4	-0.65	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	

5 rows × 108 columns

Рисунок 3.1.5 - Масштабування даних

Тренування моделі

```
In [62]: from sklearn.naive_bayes import GaussianNB
gnb = GaussianNB()
gnb.fit(X_train, y_train)
```

Out[62]:

```
▼ GaussianNB
GaussianNB()
```

Рисунок 3.1.6 - Тренування моделі

Прогнозування результатів

```
In [63]: y_pred = gnb.predict(X_test)
y_pred
```

Out[63]: array(['>50K', '<=50K', '<=50K', ..., '>50K', '<=50K', '<=50K'],
dtype='<U6')

Рисунок 3.1.7 - Результати

Перевіримо точність

```
In [64]: from sklearn.metrics import accuracy_score
print('Model accuracy score: {0:0.4f}'.format(accuracy_score(y_test, y_pred)))
```

Model accuracy score: 0.8062

Рисунок 3.1.8 - Точність

Перевірка на оверфітинг та андерфітинг.

```
In [65]: y_pred_train = gnb.predict(X_train)
print('Training-set accuracy score: {0:0.4f}'.format(accuracy_score(y_train, y_pred_train)))
print('Training set score: {:.4f}'.format(gnb.score(X_train, y_train)))
print('Test set score: {:.4f}'.format(gnb.score(X_test, y_test)))
```

Training-set accuracy score: 0.8021
Training set score: 0.8021
Test set score: 0.8062

Рисунок 3.1.9 - Перевірка на оверфітинг та андерфітинг

Перевірка з нульовою точністю

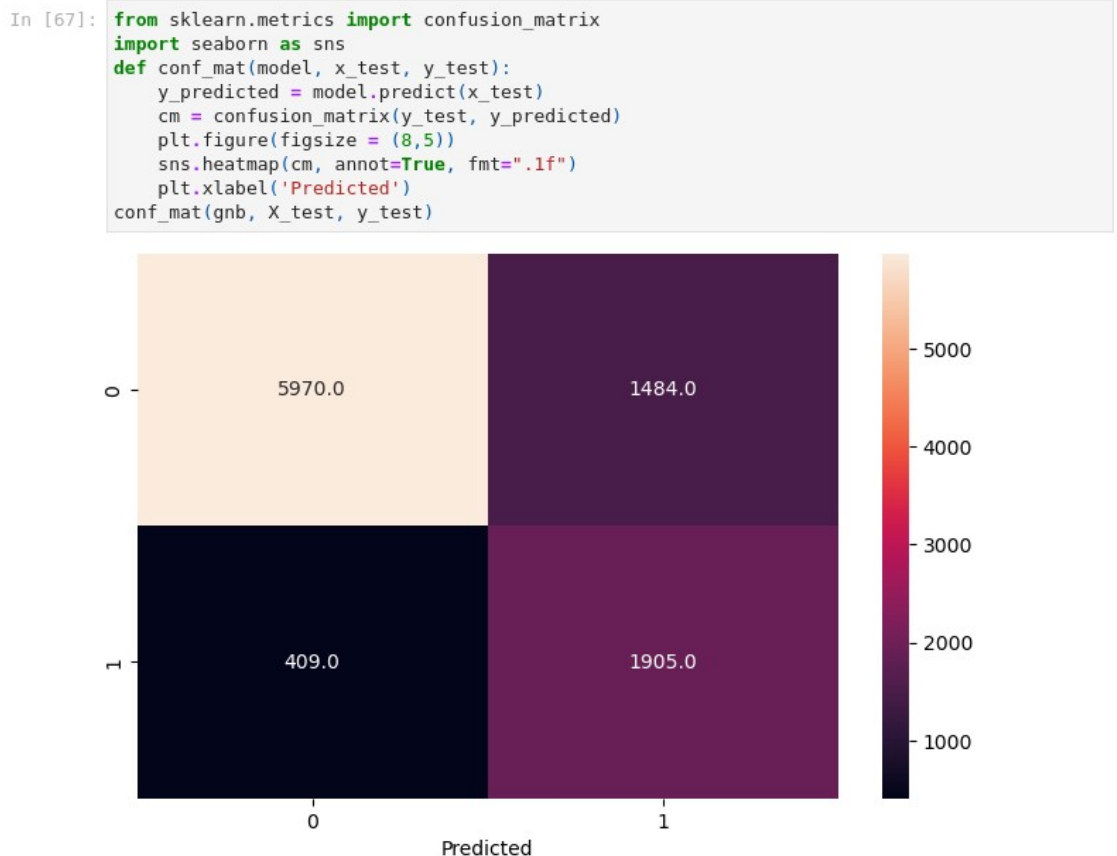
```
In [66]: dd = y_test.value_counts()
print(dd)
null_accuracy = dd[0] / (dd[0] + dd[1])
print('Null accuracy score: {0:0.4f}'.format(null_accuracy))

income
<=50K    7454
>50K     2314
Name: count, dtype: int64
Null accuracy score: 0.7631

/tmp/ipykernel_4735/1418140793.py:3: FutureWarning: Series.__getitem__ treating keys as positions is deprecated. In a future version, integer keys will always be treated as labels (consistent with DataFrame behavior). To access a value by position, use `ser.iloc[pos]`
  null_accuracy = dd[0] / (dd[0] + dd[1])
```

Рисунок 3.1.10 - Перевірка з нульовою точністю

Матриця невідповідностей

Рисунок 3.1.11 - Матриця невідповідностей

Визначимо метрики класифікації

```
In [68]: from sklearn.metrics import classification_report
print(classification_report(y_test, y_pred))
```

	precision	recall	f1-score	support
<=50K	0.94	0.80	0.86	7454
>50K	0.56	0.82	0.67	2314
accuracy			0.81	9768
macro avg	0.75	0.81	0.77	9768
weighted avg	0.85	0.81	0.82	9768

Рисунок 3.1.12 - Метрики класифікації

І в кінці побудуємо матрицю кореляцій.

```
In [71]: categorical = ['income']
for c in categorical:
    df[c].replace('?', np.NaN, inplace=True)
    df[c].fillna(df[c].mode()[0], inplace=True)
    df[c] = LabelEncoder().fit_transform(df[c])

def corr_map(df, figsize):
    fig, axis = plt.subplots(figsize=figsize)
    axis.set_title('Кореляція між факторами')
    sns.heatmap(df.corr(), ax=axis, annot=True)
corr_map(df, (10, 6))
```

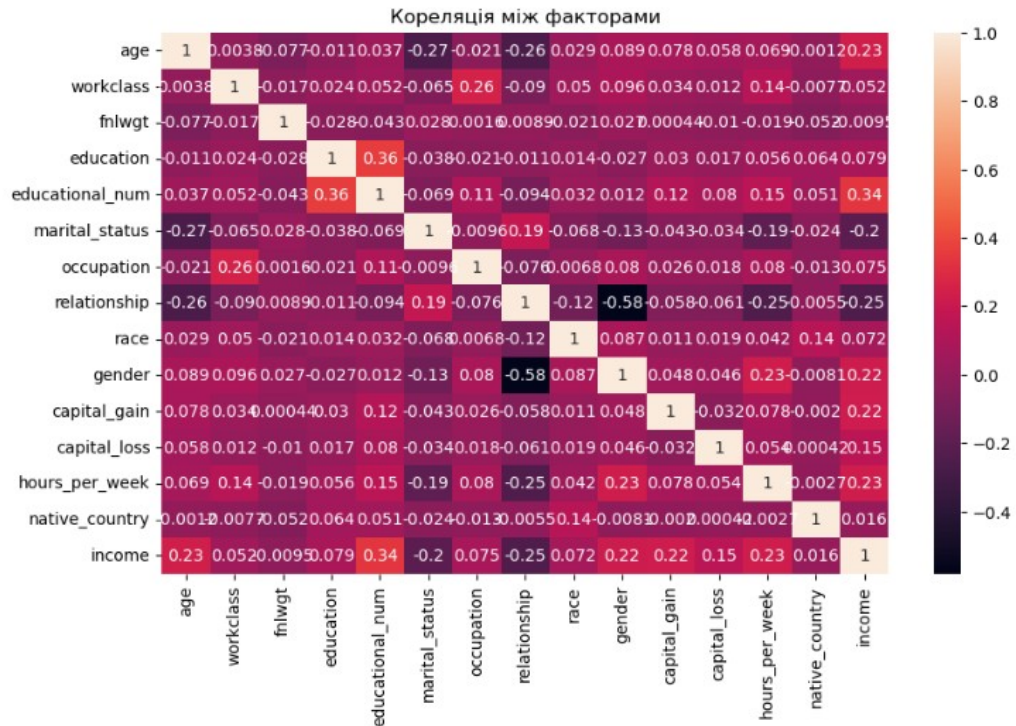

Рисунок 3.1.13 - Матриця кореляцій

Візуалізуємо спрогнозовані класи відносно рівня освіченості та віку.

```
In [75]: y_pred_train = LabelEncoder().fit_transform(y_pred_train)
plt.scatter(X_train.educational_num, X_train.age, marker="o", c=y_pred_train, s=40, edgeco
plt.show())
```

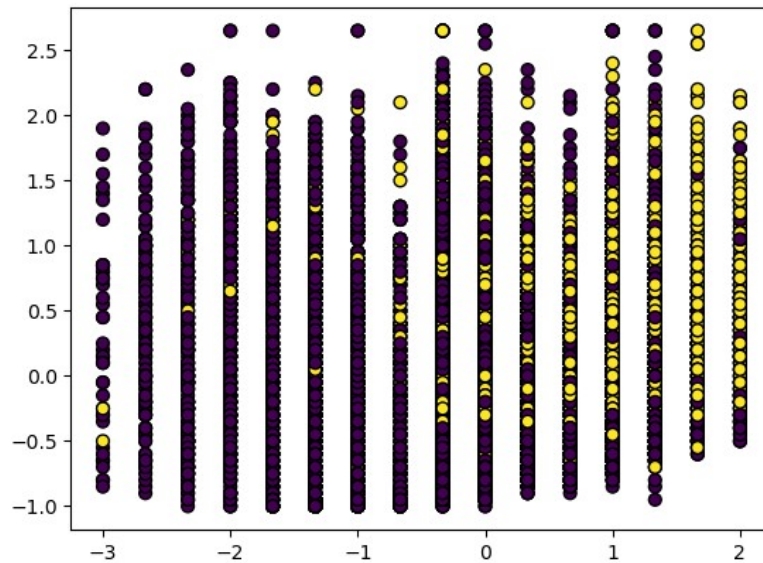

Рисунок 3.1.14 - Класи

3.2 Пояснення результатів

Отже, кінцева точність 0.8062, перевірка з нульовою точністю показує результат 0.7631, а тому модель показує гарну роботу у прогнозуванні класів. Також різниця точності на тренувальному та тестовому датасетах мізерна, а тому модель не оверфітить та не андерфітить.

З результатів матриці невідповідностей можна визначити, що точність у прогнозуванні, людей, які заробляють менше 50-ти тисяч, досить висока і складає 0.94, для більше 50-ти тисяч - це 0.56. Цікавим фактом є те, що зарплатня позитивно корелює зі статтю та та ступенем освіченості індивіда. У той час як подружжя та стосунки негативно корелюють, бо гроші витрачаються на дітей та партнерів. Також зарплатня мізерно корелює із расою.

Щодо сенсативності, то вона теж досить висока 0.8 та 0.82, що вказує на те, що відношення правильно спрогнозованих значень є високою.

ДОДАТОК А ТЕКСТИ ПРОГРАМНОГО КОДУ

Тексти програмного коду
(Найменування програми (документа))

Жорсткий диск

(Вид носія даних)

(Обсяг програми (документа), арк.)

Студента групи ІП-11 3 курсу
Панченка С. В

```

import pandas as pd
import numpy as np
import matplotlib.pyplot as plt
df = pd.read_csv('data/adult.csv')
columns = [
    "age", "workclass", "fnlwgt",
    "education", "educational_num",
    "marital_status", "occupation",
    "relationship", "race", "gender",
    "capital_gain", "capital_loss",
    "hours_per_week", "native_country", "income"]
df.columns = columns
df
from sklearn.preprocessing import LabelEncoder
categorical = ['workclass', 'education', 'marital_status', 'occupation',
'relationship', 'race', 'gender', 'native_country']
for c in categorical:
    df[c].replace('?', np.NaN, inplace=True)
    df[c].fillna(df[c].mode()[0], inplace=True)
    df[c] = LabelEncoder().fit_transform(df[c])
df
X = df.drop(['income'], axis=1)
y = df['income']
from sklearn.model_selection import train_test_split
X_train, X_test, y_train, y_test = train_test_split(X, y, test_size = 0.3,
random_state = 0)
import category_encoders as ce
categorical = ['workclass', 'education', 'marital_status', 'occupation',
'relationship', 'race', 'gender', 'native_country']
encoder = ce.OneHotEncoder(cols=categorical)
X_train = encoder.fit_transform(X_train)
X_test = encoder.transform(X_test)
from sklearn.preprocessing import RobustScaler
cols = X_train.columns
scaler = RobustScaler()
X_train = scaler.fit_transform(X_train)
X_test = scaler.transform(X_test)
X_train = pd.DataFrame(X_train, columns=[cols])
X_test = pd.DataFrame(X_test, columns=[cols])
X_train.head()
from sklearn.naive_bayes import GaussianNB

```

```

gnb = GaussianNB()
gnb.fit(X_train, y_train)
y_pred = gnb.predict(X_test)
y_pred
from sklearn.metrics import accuracy_score
print('Model accuracy score: {0:0.4f}'.format(accuracy_score(y_test,
y_pred)))
y_pred_train = gnb.predict(X_train)
print('Training-set accuracy score: {0:0.4f}'.
format(accuracy_score(y_train, y_pred_train)))
print('Training set score: {:.4f}'.format(gnb.score(X_train, y_train)))
print('Test set score: {:.4f}'.format(gnb.score(X_test, y_test)))
dd = y_test.value_counts()
print(dd)
null_accuracy = dd[0] / (dd[0] + dd[1])
print('Null accuracy score: {0:0.4f}'.format(null_accuracy))
from sklearn.metrics import confusion_matrix
import seaborn as sns
def conf_mat(model, x_test, y_test):
y_predicted = model.predict(x_test)
cm = confusion_matrix(y_test, y_predicted)
plt.figure(figsize = (8,5))
sns.heatmap(cm, annot=True, fmt=".1f")
plt.xlabel('Predicted')
conf_mat(gnb, X_test, y_test)
from sklearn.metrics import classification_report
print(classification_report(y_test, y_pred))
categorical = ['income']
for c in categorical:
df[c].replace('?', np.NaN, inplace=True)
df[c].fillna(df[c].mode()[0], inplace=True)
df[c] = LabelEncoder().fit_transform(df[c])
def corr_map(df, figsize):
fig, axis = plt.subplots(figsize=figsize)
axis.set_title('Кореляція між факторами')
sns.heatmap(df.corr(), ax=axis, annot=True)
corr_map(df, (10, 6))
y_pred_train = LabelEncoder().fit_transform(y_pred_train)
plt.scatter(X_train.educational_num, X_train.age, marker="o",
c=y_pred_train, s=40, edgecolor="k")
plt.show()

```